

Asia: VN/33859/2023

Lausuntopyyntö selvityksestä Suomen malli tilausohjelmalveluiden investointivelvoitteeksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen elokuva ja mediatyöntekijät SET ry av-alan ammattilaisten kulttuurijärjestö, joka edustaa laajasti alan tekijöitä. Jäsenistämme suurin osa työskentelee riippumattomissa tuotantoyhtiöissä lyhyissä määräaikaisissa työsuhteissa.

SET kannattaa investointivelvoitteen (hybrid malli) käyttöönottoa ja näkee selvityksessä paljon hyvää, mutta myös kehitettävää. Pienen kielialueen alkuperäis sisällön turvaaminen ja kehitys on tärkeä tavoite. Rahoitusta myöntävä taho voisi olla joko Suomen elokuvasäätiö tai Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskuksella AVEK. Molemmilla toimijoilla on vahva näyttö Suomalaisen elokuvakulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen. Tekijänoikeudet teokseen tulisi säilyttää tekijöillä itsellään, jolloin vaatimusta kaikkien oikeuksien luovuttamiselle ei tulisi sallia.

Tavoitteiden ollessa "Suomen av-alan kestävä kasvun ja globaalin kilpailukyvyn lisääminen sekä av-alan kansainvälistymisen ja osaamisen edistäminen" olisi kriteerien, jotka määrittelevät tuotannon kotimaiseksi oltava riittävän selkeät. Kriteerien tulisi taata kotimaisen alkuperäisen sisällön kehittäminen, Suomessa asuvien av-alan ammattilaisten työllistyminen, kotimaisten av-alan yritysten kasvu sekä välillisten positiivisten vaikutusten toteutuminen Suomessa. Selvityksessä mainitut kriteerit kotimaiselle sisällölle eivät takaa investointivelvoitteelle asetettujen tavoitteiden toteutumista, koska ne mahdollistavat esimerkiksi kuvausten toteuttamisen ulkomailla käyttämällä paikallista työvoimaa. Keskeisiksi tekijöiksi voidaan laskea esimerkiksi käsikirjoittaja, ohjaaja ja kuvaaja, jolloin tuotannon työllisyysvaikutus jää varsin alhaiseksi. Pitkän elokuvan kuvaukset työllistävät selvityksen mukaan noin 100 ihmistä 2 kuukauden ajaksi. Ero työllisyysvaikutuksessa on siis merkittävä. On siis riski ettei av-alalle tule kasvua kotimaassa, Suomessa asuvien av-alan ammattilaisten työllisyys ei lisäännä, alan osaaminen ei kehity ja muut välilliset hyödyt toteutuvat tuotannon kuvausmaassa eivätkä Suomessa. Kriteereitä tulisi muuttaa siten, että ne takaavat Suomessa asuvien av-alan ammattilaisten työllistymisen sekä tuotantojen toteuttamisen

suurimmaksi osaksi kotimaassa. Vain tällöin kaikki positiiviset vaikutukset investointivelvoitteesta on saatavissa.

Investointivelvoite ei saa korvata olemassa olevaa av-alan rahoitusta. Av-alan on hyvin suhdanneherkkä ja on alan elinvoiman, kasvun ja vakauden kannalta tärkeää, että rahoitusta tulee useammasta lähteestä. Suomi on myös muihin pohjoismaihin verrattuna jäljessä mitä tulee av-alan ja elokuvakulttuurin talouden panostukseen ja tukemiseen.

Kuusela Matleena
Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET ry